

28. 2. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Hlavní legislativní úkoly ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila na rok 2007

Nová vláda složená ze zástupců ODS, KDU-ČSL a Strany zelených získala důvěru parlamentu 19.1.2007. Vláda záhy zveřejnila své programové prohlášení, které vytyčuje cíle trojkoalice a obsahuje soubor významných reforem. Nový ministr spravedlnosti JUDr. Jiří Pospíšil vystoupil s vlastním reformním programem, který je svým obsahem zaměřen na reformu justice a právního řádu. Plný obsah těchto reforem je možné nalézt na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Níže je uveden výčet reforem plánovaných na rok 2007, který byl zpracován na základě zveřejněné tiskové zprávy ministerstva.

Odposlechy v trestním řízení - novela trestního řádu

Ministerstvo spravedlnosti (MSp) posílá do „vnějšího připomínkového řízení“ novou úpravu odposlechů, která zpřísňuje celý proces nařízení odposlechu. Výslovně zmiňuje princip tzv. „subsidiarity“, tedy že odposlech může být nařízen jedině tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak, nebo bylo-li by jinak dosažení účelu zmařeno. Zpřesňuje náležitosti příkazu, zkracuje maximální délku trvání odposlechu a především zavádí informační neboli oznamovací povinnost ve vztahu k odposlouchávanému subjektu a právo přezkumu: nejpozději do 1 roka po pravomocném skončení věci bude odposlouchávaný informován o proběhlém odposlouchávání; právo na tuto informaci bude spojeno s právem na následný přezkum zákonnosti nařízeného odposlechu, a samozřejmě také s případným právem na náhradu škody.

Zpřísnění státního dohledu nad exekutory - návrh zákona, kterým se mění exekuční řád

Tento návrh zákona zpřísňuje státní dohled nad exekutory vykonávaný prostřednictvím MSp a konkretizuje oprávnění ministerstva. Výslovně stanoví, že MSp provádí státní dohled i na základě písemných podnětů fyzických nebo právnických osob. Ve prospěch MSp se např. prolamuje mlčenlivost uložená soudnímu exekutorovi zákonem a nově se zavádí povinnost bezprostředně poskytnout MSp spisy, které si tento úřad vyžádá. Zavádí se institut výtky /pro méně závažná pochybení, která není možné hodnotit jako kárná provinění/.

Detence - návrh zákona o výkonu zabezpečovací detence a změna některých souvisejících zákonů

MSp posílá do vlády zákon o ochranné detenci, který mění trestní zákon a trestní řád. Zavádí nové ochranné opatření - zabezpečovací detenci, na jejíž absenci je zejména odbornou veřejností dlouhodobě poukazováno. Do detenčního ústavu budou umístováni pachatelé, kteří nejsou pro nepřičetnost za své skutky trestně odpovědní (nemůžou být tedy odsouzeni a umístěni do vězení), ale jsou společensky nebezpeční a psychiatrická léčebna pro ochranu společnosti nedostačuje; dále bude detenční ústav sloužit i pro přičetné pachatele, kteří spáchali trestný čin ve stavu vyvolaném duševní poruchou.

V souvislosti s řešením otázky vězeňství novela trestního zákona ukládá soudům zohlednit při

rozhodování o žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění, zda včas a dobrovolně nastoupil do výkonu trestu.

Elektronický platební rozkaz - návrh zákona, kterým se mění občanský soudní řád

Institut elektronického platebního rozkazu navazuje na stávající rozkazní řízení (platební rozkaz a směnečný rozkaz). Jde o právní instrument, jehož prostřednictvím jsou řešeny výlučně spory o peněžité pohledávky. Vzhledem k tomu, že v současné době dochází k nárůstu tzv. nesporných pohledávek a do budoucna lze očekávat další zvýšení počtu žalob, je elektronický platební rozkaz cestou k urychlení rozhodovacího procesu soudů. V úvahu přicházejí dvě varianty řešení: elektronické platební rozkazy bude buď vydávat jeden určený soud pro celou ČR (tzv. koncentrovaná metoda), nebo je budou vydávat věcně a místně příslušné soudy (tzv. difusní metoda). MSp se zatím klání k metodě difusní, neboť její zavedení je výrazně levnější a rychleji proveditelné.

Jmenování a odvolávání soudních funkcionářů - změna zákona o soudech a soudcích

Pověřená pracovní skupina předložila variantní návrhy možné právní úpravy. Vzhledem k tomu, že jde o velmi aktuální téma, neboť v současné době nelze odvolávat soudní funkcionáře, zasadí se ministr spravedlnosti o to, aby během jara 2007 bylo zvoleno konečné řešení. Dále MSp navrhne změny v kárných řízeních se soudci. Např. aby v kárných senátech, které posuzují jejich provinění, zasedali i zástupci ostatních právnických profesí. V rámci recipacity by naopak soudci měli v budoucnu být členy kárných senátů jiných právnických profesí, o čemž v nejbližší době ministr zahájí jednání se zástupci profesních komor.

Návrh zákona o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství

Dlouhodobým záměrem ministra spravedlnosti je zvýšit efektivitu práce administrativního aparátu soudů a státních zastupitelství. Vedle zavádění soudních „minitýmů“ přichází ministerstvo s novelou, která by měla posílit postavení a kompetence těchto úředníků. Zákon se dotýká také studia vyšších soudních úředníků a vyšších úředníků státních zastupitelství. Ministerstvo přitom počítá s dalšími projekty směřujícími ke zvyšování jejich kvalifikace. Kvalitní administrativní aparát by měl soudcům ulehčit od „kancelářských“ prací, tím jim umožnit věnovat maximum času práci odborné.

Trestní rejstříky - návrh zákona, kterým se mění zákon o rejstříku trestů

Novelou se implementuje rozhodnutí Rady o výměně informací z rejstříku trestů. Jejím cílem je zjednodušit a doplnit stávající systém výměny informací z rejstříku trestů mezi ČR a jinými členskými státy EU. Pro žádosti o informace z RT a odpovědi na tyto žádosti jsou stanoveny jednotné formuláře.

Novela občanského soudního řádu

Cílem středně rozsáhlé novely, která by měla být účinná nejpozději od poloviny roku 2008, je dále zjednodušit a zrychlit soudní řízení v ČR. Pracovní skupina pověřená ministrem spravedlnosti by měla nejpozději do léta 2007 předložit návrh, který povede ke zefektivnění především doručování, protokolace, odůvodňování rozsudků či apelace. Současně by tato novela měla zahrnovat změny týkající se výkonu rozhodnutí ve věcech odnímání dětí.

Vzhledem k tomu, že občanský soudní řád je zastaralou normou, která vznikla v 60. letech minulého

století, rozhodl se ministr spravedlnosti zahájit v odborné veřejnosti současně diskusi o pojetí nového civilního procesu a tvorbě nového občanského soudního řádu.

Rekodifikace soukromého práva (návrh nového občanského zákoníku a obchodního zákona)

Návrh bude na jaře připraven do vnějšího připomínkového řízení. Dlouho připravovaná a také dlouho očekávaná rekodifikace soukromého práva hmotného, kterou odborně zastřešuje prof. JUDr. Karel Eliáš, Dr. bude vedle standardní připomínkové procedury předložena k několikaměsíční diskusi a vyjádření odborné veřejnosti. Širší veřejnost se bude moci s návrhem seznámit na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Rekodifikace byla po téměř dvaceti letech demokratického režimu nezbytná, neboť tyto klíčové civilní předpisy jsou zastaralé, díky desítkám novelizací roztržštěné a na mnohých místech duplicitní.

Návrh rekodifikace trestního práva hmotného - trestní zákoník

Po zamítnutí trestního zákona Poslaneckou sněmovnou Parlamentu v březnu 2006 se pod vedením prof. Šámala zpracovává revidovaná a aktualizovaná verze tohoto zákona. Předpokládá se, že návrh by mohl být předložen vládě v létě tohoto roku.

Ministerstvo spravedlnosti dále pracuje na dalších legislativních úkolech

přeshraniční fúze - návrh zákona, kterým se mění obchodní zákoník (umožňují se jím přeshraniční fúze akciových společností a společností s ručením omezeným - implementace směrnice ES

návrh zákona o nabídkách převzetí - jedná se o implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady o nabídkách na převzetí; tato komplexní problematika se vyčleňuje z obchodního zákoníku do samostatného zákona

návrh zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním

návrh zákona o mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech - obsahem návrhu je úprava mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech.

Zdroj: <http://portal.justice.cz>

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké](#)

[konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)

- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)